

Klimaty Częstochowy of Częstochowa Atmosphere

Tradycja Tradition
Kultura Culture
Życie Life
Industrial Industrial
Okolice Surroundings

CZĘSTOCHOWA

ISBN 978-83-61275-92-3

Zdjęcie na okładce/Photo on cover:
Dariusz Ślusarski
„Miasto świętej wieży”/”City of the holy tower”

Tekst/Text:
Wydział Kultury i Promocji Urzędu Miasta Częstochowy
Department of Culture and Promotion, City Hall of Częstochowa

Tłumaczenie/Translation:
Firma „Logos”

Projekt graficzny i skład komputerowy
Layout and computer typesetting:
Adam Markowski

Współpraca przy realizacji/Realised in cooperation with:
Jolanta Piątkowska

Publikacja zrealizowana przy współpracy z Wydziałem Kultury
i Promocji Urzędu Miasta Częstochowy

www.czestochowa.pl

Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za treść i aktualność
informacji zawartych w wydaniu oraz treść zamieszczonych
reklam/The publisher is not responsible for the content
and correctness of information, as well as any advertisements
in the publication

Przedruk w całości lub części bez zgody wydawnictwa zabro-
niony/Reprinting without the publisher's acceptance forbidden
Wszelkie prawa zastrzeżone/All rights reserved

Wydawca/Published by:
Serigraph Sp. z o.o.
85-433 Bydgoszcz, ul. Kolbego 42
tel./fax 52 372 40 01, 52 372 45 01
e-mail: wydawnictwo@serigraph.pl
www.serigraph.pl

Druk/Print:
Serigraph 2010

Częstochowa
miasto z klimatem
a city with an atmosphere

Drugiego takiego miejsca nie ma na mapie. Mają tę świadomość mieszkańcy Częstochowy, potwierdzają to rzesze pielgrzymów i turystów przybywających rokrocznie do miasta. Niepowtarzalny klimat „miasta świętej wieży” tworzy współistnienie Jasnej Góry — jednego z najbardziej znanych chrześcijańskich sanktuariów — oraz dużej aglomeracji, żyjącej rytmem i problemami nowoczesnego miasta... z bogatą przeszłością.

Częstochowa, położona na pograniczu Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej i Śląskiej, nad rzeką Wartą w malowniczej, jurajskiej okolicy, to miasto o wielowiekowej historii. Szczególnie wpisujący się w dzieje kraju klasztor jasnogórski, słynący m.in. skuteczną obroną w czasie „potopu szwedzkiego”, jest najbardziej znanym punktem miasta, nazywanego duchową stolicą Polski. W jasnogórskim Skarbcu znajdują się niezwykle wota władców, magnatów, biskupów, papieży, głów państw. Do pamiątkowej księgi Biblioteki Jasnogórskiej wpisali się m.in. goścący tu car

Drugiego takiego miejsca nie ma na mapie. Mają tę świadomość mieszkańcy Częstochowy, potwierdzają to rzesze pielgrzymów i turystów przybywających rokrocznie do miasta. Niepowtarzalny klimat „miasta świętej wieży” tworzy współistnienie Jasnej Góry — jednego z najbardziej znanych chrześcijańskich sanktuariów — oraz dużej aglomeracji, żyjącej rytmem i problemami nowoczesnego miasta... z bogatą przeszłością.

Częstochowa, położona na pograniczu Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej i Śląskiej, nad rzeką Wartą, w malowniczej, jurajskiej okolicy, to miasto o wielowiekowej historii. Szczególnie wpisujący się w dzieje kraju klasztor jasnogórski, słynący m.in. skuteczną obroną w czasie „potopu szwedzkiego”, jest najbardziej znanym punktem miasta, nazywanego duchową stolicą Polski. W jasnogórskim Skarbcu znajdują się niezwykle wota władców, magnatów, biskupów, papieży, głów państw. Do pamiątkowej księgi Biblioteki Jasnogórskiej wpisali się m.in. goścący tu car Mikołaj I, Józef Piłsudski, John F. Kennedy, Karol Wojtyła, a nawet... Adolf Hitler. Muzeum 600-lecia, Kaplica Pamięci Narodu, Bastion Świętego Rocha, Sala Rycerska, Wały Jasnogórskie z Drogą Krzyżową, Wieża, Bazylika Jasnogórska, Kaplica Matki Bożej — to miejsca w obrębie murów klasztoru związane ściśle z historią Polski, mieszczące okazały zbiór narodowych pamiątek i dzieł sztuki.

Wiodąca spod klasztoru Aleja Sienkiewicza, przechodząca w Aleję Najświętszej Maryi Panny — centralną, reprezentacyjną arterię Częstochowy z zabytkowymi kamienicami, Ratusz, domy na Starym Mieście ocalałe z żydowskiego getta, liczne zabytki kultury przemysłowej, kościoły św. Zygmunta, św. Andrzeja i Barbary, św. Jakuba, Najświętszego Imienia Marii, Archikatedra św. Rodziny, kościół i cmentarz św. Rocha i św. Sebastiana — to historyczne miejsca, które warto zobaczyć, znajdujące się poza murami klasztoru.

There is no other place like this one on the map. Częstochowa residents are aware of this fact confirmed by throngs of pilgrims and tourists coming to the city each year. The unique atmosphere of the “city of the holy tower” is created by the co-existence of Jasna Góra — one of the most famous Christian sanctuaries — and a big agglomeration living with the rhythm and problems of a modern city with a rich past.

Located on the limits of the Krakowsko-Częstochowska and the Śląska Uplands, on the Warta River, in a scenic, Jurassic area, Częstochowa is a city with a history of several centuries. The Jasna Góra monastery, being a special part of the local history, famous for the effective defence during the “Swedish deluge”, is the most well-known place in the city called the spiritual capital of Poland. In the Jasna Góra Treasury, one can see exceptional votive offerings of rulers, magnates, bishops, popes, and state heads. Such people as tsar Nicholas I, Józef Piłsudski, John F. Kennedy, Karol Wojtyła, and even... Adolf Hitler put down their names in the guestbook of the Jasna Góra Library. The 600th Anniversary Museum, Chapel of Remembrance of the Nation, St Roch's Bastion, Knight's Room, Jasna Góra Embankments with the Way of the Cross, Jasna Góra Basilica, and the Chapel of Our Lady are places within the monasterial walls closely connected with the history of Poland, gathering an imposing collection of national memorabilia and works of art. Sienkiewicza Avenue leading from under the monastery, transforming into Najświętszej Maryi Panny Avenue — the central, grand artery of Częstochowa with historical tenement houses, City Hall, houses in the Old Town preserved from the local Jewish ghetto, numerous historical sights of industrial culture, Churches of St Sigismund, St Andrew and St Barbara, St James, the Sacred Name of Mary, Archsee of the Holy Family, Church and Cemetery of St Roch and St Sebastian — these are historical sights that are worth seeing, located beyond the monasterial walls.

In the Jasna Góra Treasury, one can see exceptional votive offerings of rulers, magnates, bishops, popes, and state heads. Such people as tsar Nicholas I, Józef Piłsudski, John F. Kennedy, Karol Wojtyła, and even ... Adolf Hitler put down their names in the guestbook of the Jasna Góra Library. The 600th Anniversary Museum, Chapel of Remembrance of the Nation, St Roch's Bastion, Knight's Room, Jasna Góra Embankments with the Way of the Cross, Jasna Góra Basilica, and the Chapel of Our Lady are places within the monasterial walls closely connected with the history of Poland, gathering an imposing collection of national memorabilia and works of art.

Sienkiewicza Avenue leading from under the monastery, transforming into Najświętszej Maryi Panny Avenue — the central, grand artery of Częstochowa with historical tenement houses, City Hall, houses in the Old Town preserved from the local Jewish ghetto, numerous historical sights of industrial culture, Churches of St Sigismund, St Andrew and St Barbara, St James, the Sacred Name of Mary, Archsee of the Holy Family, Church and Cemetery of St Roch and St Sebastian — these are historical sights that are worth seeing, located beyond the monasterial walls.

Mroczne wizje malarskie Zdzisława Beksińskiego i groteskowe obrazy częstochowianina Jerzego Dudy-Gracza, dzieła Tadeusza Kantora, Jacka Malczewskiego, Włodzimierza Tetmajera, Ferdynanda Ruszczyca czy Józefa Mehoffera to tylko znikoma część bogatego zbioru dzieł malarskich, które mogą w Częstochowie obejrzeć miłośnicy sztuki.

Artystyczne tradycje i artystyczny klimat Częstochowy współtworzyli znani twórcy z kręgów literackich, malarskich, teatralnych i muzycznych. Z Częstochowy pochodzą Halina Poświatowska, Ludmiła Marjańska, Jerzy Liebert, Władysław Terlecki, tu przebywali komediopisarz Michał Bałucki, prozaik Marek Hłasko, Tadeusz i Stanisław Różewiczowie.

Osobowości związanych z Częstochową nie brakuje także na liście znanych postaci teatru i estrady. Kalina Jędrusik, Piotr Machalica, Artur Barciś, Magdalena Cielecka, Marek Perepeczko, Marta Lipińska, Henryk Talar, Grażyna Błęcka-Kolska, Jerzy Bończak, Andrzej Łapicki — to osoby, dzięki którym pełnią życia żyła i żyje nie tylko częstochowska scena teatralna. Specyficzny klimat Częstochowy chętnie przywołuje wywodzący się stąd Muniak Staszczuk — lider zespołu T.Love, czy — ciągle tu mieszkający Olek Klepacz, frontman Formacji Nieżywych Schabuff i gitarzysta Janusz „Yanina” Iwański. Od lat dla najlepszych wokalistów komponuje Mateusz Pospieszalski, a dla reżyserów — Marcin Pospieszalski — muzycy z najpopularniejszej częstochowskiej rodziny artystycznej.

Teatr, Filharmonia, Muzeum Częstochowskie, Miejska Galeria Sztuki, Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, Teatr from Poland, kluby i puby to klimatyczne, częstochowskie miejsca, w których odbywają się różnorodne wydarzenia artystyczne. Liczne wernisáže, Festiwal Muzyki Sakralnej „Gaude Mater”, Festiwal Violinistyczny im. Hubermana, Jazz Spring Częstochowa, Reggae Day Festival, Dni Częstochowy, Dni Samorządu, Country nad Wartą, Święto Palmy Wielkanocnej, Aleja Dobrego Smaku, „Gwiazdkowa Aleja”, „Kalinowe Noce, Kalinowe Dni”, Festiwal Folklorystyczny „Z daleka i blisko”, Dni Europejskiej Kultury Ludowej, Ogólnopolskie Dożynki Jasnogórskie, koncerty, recitale, występy plenerowe na Placu Biegańskiego czy Promenadzie Czesława Niemena — to imprezy przyciągające rzesze częstochowian i gości.

Coroczne tradycyjne juwenalia to impreza częstochowskiego środowiska studenckiego. Akademia im. Jana Długosza, Politechnika Częstochowska, Akademia Polonijna, Centrum Języków Europejskich — Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych, Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Turystyki, Wyższa Szkoła Lingwistyczna, Wyższa Szkoła Zarządzania, Wyższe Seminarium Duchowne Archidiecezji Częstochowskiej oraz Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej to częstochowskie szkoły wyższe, w których wiedzę i umiejętności w różnych dziedzinach zdobywają młodzi ludzie z całej Polski oraz z zagranicy.

Jeden z uczelnianych klubów — AZS Częstochowa — jest jedną ze sportowych wizytówek miasta. Oprócz utytułowanej drużyny siatkarki największe emocje wśród kibiców wzbudzają występy żużlowców „Włókniarza” i piłkarzy „Rakowa” — klubu, w którym uczyli się grać tacy piłkarze, jak Jerzy Brzęczek, Jacek Krzynówek czy Kuba Błaszczykowski. Z Częstochowy pochodzi były dwukrotny mistrz olimpijski w boksie Jerzy Kulej, tytuły mistrzów świata i Europy w lataniu precyzyjnym kolekcjonują piloci Aeroklubu Częstochowskiego. Na torze w podczęstochowskim Wyrazowie pierwsze kilometry rajdowych wyścigów pokonywał Robert Kubica.

Wyrzów, 1990 r. (fot. J. Kulej)

Sombre painting visions of Zdzisław Beksiński and grotesque paintings of Częstochowa resident Jerzy Duda-Gracz, works of Tadeusz Kantor, Jacek Malczewski, Włodzimierz Tetmajer, Ferdinand Ruszczyk, and Józef Mehoffer are only a small part of the abundant collection of paintings, which art enthusiasts can see in Częstochowa.

The artistic traditions and atmosphere of Częstochowa were co-created by famous artists from literary, painting, theatre and music circles. Halina Poświatowska, Ludmiła Marjańska, Jerzy Liebert, and Władysław Terlecki come from Częstochowa, comedy writer Michał Bałucki, prose writer Marek Hłasko, Tadeusz and Stanisław Różewicz used to stay here. The list of famous theatre and stage figures does not lack personalities connected with Częstochowa: Kalina Jędrusik, Piotr Machalica, Artur Barciś, Magdalena Cielecka, Marek Perepeczko, Marta Lipińska, Henryk Talar, Grażyna Błęcka-Kolska, Jerzy Bończak, and Andrzej Łapicki are the people thanks to whom not only the theatre stage of Częstochowa has been living its life to the full. The specific atmosphere of Częstochowa is eagerly reminded by Muniak Staszczuk — the leader of the band T.Love coming from here, or Olek Klepacz, the front man of the band Formacja Nieżywych Schabuff still living here, and guitarist Janusz „Yanina” Iwański. Musicians from the most popular artistic family of the city — leader of the band Mateusz Pospieszalski has been composing for the best of the vocalists for years, and Marcin Pospieszalski for directors.

Theatrical, Philharmonic, Częstochowa Museum, Municipal Art Gallery, „Gaude Mater” Culture Promotion Centre, Theatre from Poland, clubs and pubs are climatic places in Częstochowa, where different artistic events are held. Numerous vernisages, „Gaude Mater” Ecclesiastic Music Festival, Huberman Violin Festival, Jazz Spring Częstochowa, Reggae Day Festival, Days of Częstochowa, Days of the Local Government, Country on the Warta River, Easter Palm Holiday, Good Taste Avenue, „Christmas on Ciesielska Avenue”, „Cranberry Tree Nights, Cranberry Tree Days”, Folklore Festival „From afar and near”, Days of European Folk Culture, Nationwide Harvest Festival of Jasna Góra, concerts, recitals, open-air performances in Biegański Square and Czesław Niemen Promenade — these are events attracting throngs of Częstochowa residents and guests.

The annual traditional Juwenalia is a festival of the Częstochowa student's community. The Jan Długosz University, Częstochowa University of Technology, Polonia University in Częstochowa, European Languages Centre — Teacher Training College, College of Hotel Management and Tourism, College of Foreign Languages, College of Management, Seminary of the Częstochowa Archdiocese, and the Central School of the State Fire and Foreign People Acquisition are higher education schools in Częstochowa, where young Polish and foreign people acquire knowledge and skills in different fields.

One of the students' clubs — AZS Częstochowa — is one of the city's sports hallmarks. Besides its titled men's volleyball team, performances of speedway racers of the „Włókniarz” Sports Club and football players of the „Raków” Sports Club — the first club of such football players as Jerzy Brzęczek, Jacek Krzynówek and Kuba Błaszczykowski — stir up the biggest emotions among fans. Two-time Olympic boxing champion Jerzy Kulej comes from Częstochowa, and pilots of the Częstochowa Flying Club collect world and European precision flying championship titles. Robert Kubica covered his first racing kilometres on the track in Wyrazów near Częstochowa.

Lokalizacja miasta na Płaskowzgórzu Częstochowskim — jednej z najciekawszych części Wyżyny Krakowsko — Częstochowskiej daje mieszkańcom i turystom możliwość spędzania wolnego czasu na tle unikalnej, jurajskiej przyrody. Na terenie miasta rozpoczyna się 13 szlaków turystycznych, w tym 3 piesze (m.in. Szlak Orlich Gniazd), 7 szlaków rowerowych, 2 konne oraz 1 kajakowy. Od wieków symbolami jury są - wpisane w usiany skałkami krajobraz — malownicze ruiny zamków i warowni - tzw. „orle gniazda” (obecnie częściowo rekonstruowane). Na grotolazów czeka największe w kraju skupisko jaskiń, a na miłośników wspinaczki - atrakcyjne kompleksy skałkowe, na których trenują najwybitniejsi polscy alpinisci i himalaiści. Nastrojowe widoki oraz rozbudowująca się baza turystyczna sprzyjająca wypoczynkowi i rekreacji zachęcają do zwiedzania jurajskiej okolicy.

Lokalizacja miasta na Płaskowzgórzu Częstochowskim — jednej z najciekawszych części Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej daje mieszkańcom i turystom możliwość spędzania wolnego czasu na tle unikalnej, jurajskiej przyrody. Na terenie miasta rozpoczyna się 13 szlaków turystycznych, w tym 3 piesze (m.in. Szlak Orlich Gniazd), 7 szlaków rowerowych, 2 konne oraz 1 kajakowy. Od wieków symbolami jury są — wpisane w usiany skałkami krajobraz — malownicze ruiny zamków i warowni, tzw. „orle gniazda” (obecnie częściowo rekonstruowane). Na grotolazów czeka największe w kraju skupisko jaskiń, a na miłośników wspinaczki — atrakcyjne kompleksy skałkowe, na których trenują najwybitniejsi polscy alpinisci i himalaiści. Nastrojowe widoki oraz rozbudowująca się baza turystyczna sprzyjająca wypoczynkowi i rekreacji zachęcają do zwiedzania jurajskiej okolicy.

Częstochowa ma korzystne położenie nie tylko z uwagi na walory turystyczne. Przedsiębiorcy i inwestorzy cenią dobre połączenie z Warszawą i aglomeracją śląską, bliskość portu lotniczego w Katowicach-Pyrzowicach, a także niższe koszty utrzymania i brak uciążliwości związanych z życiem w wielkich aglomeracjach.

Częstochowa oferuje bowiem wprawdzie sporo rozrywek i atrakcji wielkomiejskiego życia, ale jest ciągle kameralnym miastem ze specyficznym lokalnym klimatem i kolorytem.

Warto je bliżej poznać.

www.czestochowa.pl

www.czestochowa.pl

The city's location in the Częstochowski Plateau — one of the most interesting parts of the Krakowsko-Częstochowska Upland — provides the residents and tourists with a chance of spending their free time while communing with unique, Jurassic nature. 13 tourist trails begin in the city — 3 hiking trails (e.g. Eagle's Nests Trail), 7 bicycle trails, 2 riding trails, and 1 kayaking trail. For centuries, the Jura symbols have been scenic ruins of castles and strongholds, so called eagle's nests (currently partially reconstructed) within a landscape pitted with rocks. Cavers are awaited by Poland's biggest cluster of caves, and climbing enthusiasts by attractive rock complexes, which are training grounds of the most eminent Polish mountaineers of the Alps and the Himalayas. Romantic views and the local tourist base being extended, conducive to leisure and recreation, encourage to visiting the Jurassic vicinity.

Częstochowa has a convenient location not only due to its tourist advantages. Entrepreneurs and investors highly value good connections with Warsaw and the Silesian agglomeration, the nearness of the airport in Katowice-Pyrzowice, lower maintenance costs, and the lack of inconveniences connected with living in big agglomerations. Częstochowa offers lots of big city entertainment forms and attractions but it is still a cosy city with a specific local atmosphere and colour.

It is well worth becoming familiar with.

www.czestochowa.pl

www.czestochowa.pl

Częstochowa has a convenient location not only due to its tourist advantages. Entrepreneurs and investors highly value good connections with Warsaw and the Silesian agglomeration, the nearness of the airport in Katowice-Pyrzowice, lower maintenance costs, and the lack of inconveniences connected with living in big agglomerations.

Częstochowa offers lots of big city entertainment forms and attractions but it is still a cosy city with a specific local atmosphere and colour.

It is well worth becoming familiar with.

www.czestochowa.pl

Uliczki mające swoją dłuższą lub krótszą historię, charakterystyczne detale architektoniczne, zurbanizowana przestrzeń nowoczesnego miasta, z którą współgrają lub konkurują znane i mniej znane zabytki, miejskie kontrasty, ludzie wypełniający miejskie dekoracje – wszystko to tworzy atmosferę Częstochowy. Miejska codzienność i wielkie wydarzenia, popularne i „magiczne” miejsca, a także miejsca zapomniane, być może czekające jeszcze na odkrycie, składają się na specyficzny, warty utrwalenia klimat miasta – klimat Częstochowy.

Najprostszym sposobem na uchwycenie i zarejestrowanie chwil i obrazów z życia miasta jest uwiecznienie ich na fotografii. Dlatego też częstochowska rzeczywistość w obiektywie stała się tematem jednego z cyklicznych wydarzeń artystycznych – zainicjowanego przez Urząd Miasta konkursu fotograficznego „Klimaty Częstochowy”. Zdjęcia wybrane z czterech pierwszych edycji tego konkursu można obejrzeć na kartach drugiej części niniejszego albumu.

Przeglądając ten skromny – siłą rzeczy – wybór, można się jednak przekonać, jak wiele twarzy ma miasto, kojarzone w kraju i na świecie nie tylko z ośrodkiem pielgrzymkowym i Jasną Górą, ale także z innymi miejscami i pielgrzymami (zwłaszcza ci przychodzący do miasta na piechotę) – to jeden z charakterystycznych i tradycyjnych elementów częstochowskiego kolorytu lokalnego, tak jak jasnogórska wieża jest charakterystycznym elementem częstochowskiego krajobrazu. Motywy związane z Jasną Górą i pielgrzymkami pojawiają się więc także na zdjęciach stanowiących plon konkursu „Klimaty Częstochowy”.

Na co dzień miasto żyje jednak swoim życiem, którego wszystkie przejawy, sfery i momenty mogą stać się tematem interesującej fotografii. Portrety miejsc – nie tylko zadbanych, uporządkowanych, zrewitalizowanych; portrety ludzi – niekoniecznie młodych, pięknych i bogatych – są dowodem tego, jak różnorodne są miejskie klimaty i krajobrazy, jak zróżnicowane są przejawy życia codziennego w 240-tysięcznym śródkowoeuropejskim mieście na początku XXI wieku.

Rozmaitość tematów, chęć przeniknięcia „duszy” miasta, wrażliwość fotografujących, ich chęci uchwycenia miejskiej rzeczywistości tu i teraz, w czasie i przestrzeni, w ogóle i szczególnie. Świadczy to o zainteresowaniu miastem, jako obiektem twórczych poszukiwań. Mamy nadzieję, że „Klimaty Częstochowy” będą inspiracją do pełniejszego zrozumienia Częstochowy przez jej mieszkańców i lepszego poznania miasta przez wszystkich jego gości. Zachęcamy do tego i zapraszamy do Częstochowy.

Klimaty Częstochowy

Uliczki mające swoją dłuższą lub krótszą historię, charakterystyczne detale architektoniczne, zurbanizowana przestrzeń nowoczesnego miasta, z którą współgrają lub konkurują znane i mniej znane zabytki, miejskie kontrasty, ludzie wypełniający miejskie dekoracje – wszystko to tworzy atmosferę Częstochowy. Miejska codzienność i wielkie wydarzenia, popularne i „magiczne” miejsca, a także miejsca zapomniane, być może czekające jeszcze na odkrycie, składają się na specyficzny, warty utrwalenia klimat miasta – klimat Częstochowy.

Najprostszym sposobem na uchwycenie i zarejestrowanie chwil i obrazów z życia miasta jest uwiecznienie ich na fotografii. Dlatego też częstochowska rzeczywistość w obiektywie stała się tematem jednego z cyklicznych wydarzeń artystycznych – zainicjowanego przez Urząd Miasta konkursu fotograficznego „Klimaty Częstochowy”. Zdjęcia wybrane z czterech pierwszych edycji tego konkursu można obejrzeć na kartach drugiej części niniejszego albumu.

Przeglądając ten skromny – siłą rzeczy – wybór, można się jednak przekonać, jak wiele twarzy ma miasto, kojarzone w kraju i na świecie głównie z ośrodkiem pielgrzymkowym i Jasną Górą. Oczywiście pielgrzymki i pielgrzymami (zwłaszcza ci przychodzący do miasta na piechotę) to jeden z charakterystycznych i tradycyjnych elementów częstochowskiego kolorytu lokalnego, tak jak jasnogórska wieża jest charakterystycznym elementem częstochowskiego krajobrazu. Motywy związane z Jasną Górą i pielgrzymkami pojawiają się więc także na zdjęciach stanowiących plon konkursu „Klimaty Częstochowy”.

Na co dzień miasto żyje jednak swoim życiem, którego wszystkie przejawy, sfery i momenty mogą stać się tematem interesującej fotografii. Portrety miejsc – nie tylko zadbanych, uporządkowanych, zrewitalizowanych; portrety ludzi – niekoniecznie młodych, pięknych i bogatych – są dowodem tego, jak różnorodne są miejskie klimaty i krajobrazy, jak zróżnicowane są przejawy życia codziennego w 240-tysięcznym śródkowoeuropejskim mieście na początku XXI wieku.

Rozmaitość tematów, chęć przeniknięcia „duszy” miasta dowodzi także wrażliwości fotografujących, ich chęci uchwycenia miejskiej rzeczywistości tu i teraz, w czasie i przestrzeni, w ogóle i szczególnie. Świadczy to o zainteresowaniu miastem jako obiektem twórczych poszukiwań.

Mamy nadzieję, że „Klimaty Częstochowy” będą inspiracją do pełniejszego zrozumienia Częstochowy przez jej mieszkańców i lepszego poznania miasta przez wszystkich jego gości. Zachęcamy do tego i zapraszamy do Częstochowy.

Uliczki mające swoją dłuższą lub krótszą historię, charakterystyczne detale architektoniczne, zurbanizowana przestrzeń nowoczesnego miasta, z którą współgrają lub konkurują znane i mniej znane zabytki, miejskie kontrasty, ludzie wypełniający miejskie dekoracje – wszystko to tworzy atmosferę Częstochowy. Miejska codzienność i wielkie wydarzenia, popularne i „magiczne” miejsca, a także miejsca zapomniane, być może czekające jeszcze na odkrycie, składają się na specyficzny, warty utrwalenia klimat miasta – klimat Częstochowy.

Najprostszym sposobem na uchwycenie i zarejestrowanie chwil i obrazów z życia miasta jest uwiecznienie ich na fotografii. Dlatego też częstochowska rzeczywistość w obiektywie stała się tematem jednego z cyklicznych wydarzeń artystycznych – zainicjowanego przez Urząd Miasta konkursu fotograficznego „Klimaty Częstochowy”. Zdjęcia wybrane z czterech pierwszych edycji tego konkursu można obejrzeć na kartach drugiej części niniejszego albumu.

Przeglądając ten skromny – siłą rzeczy – wybór, można się jednak przekonać, jak wiele twarzy ma miasto, kojarzone w kraju i na świecie nie tylko z ośrodkiem pielgrzymkowym i Jasną Górą. Oczywiście pielgrzymki i pielgrzymami (zwłaszcza ci przychodzący do miasta na piechotę) to jeden z charakterystycznych i tradycyjnych elementów częstochowskiego kolorytu lokalnego, tak jak jasnogórska wieża jest charakterystycznym elementem częstochowskiego krajobrazu. Motywy związane z Jasną Górą i pielgrzymkami pojawiają się więc także na zdjęciach stanowiących plon konkursu „Klimaty Częstochowy”.

Na co dzień miasto żyje jednak swoim życiem, którego wszystkie przejawy, sfery i momenty mogą stać się tematem interesującej fotografii. Portrety miejsc – nie tylko zadbanych, uporządkowanych, zrewitalizowanych; portrety ludzi – niekoniecznie młodych, pięknych i bogatych – są dowodem tego, jak różnorodne są miejskie klimaty i krajobrazy, jak zróżnicowane są przejawy życia codziennego w 240-tysięcznym śródkowoeuropejskim mieście na początku XXI wieku.

Rozmaitość tematów, chęć przeniknięcia „duszy” miasta dowodzi także wrażliwości fotografujących, ich chęci uchwycenia miejskiej rzeczywistości tu i teraz, w czasie i przestrzeni, w ogóle i szczególnie. Świadczy to o zainteresowaniu miastem jako obiektem twórczych poszukiwań.

Mamy nadzieję, że „Klimaty Częstochowy” będą inspiracją do pełniejszego zrozumienia Częstochowy przez jej mieszkańców i lepszego poznania miasta przez wszystkich jego gości. Zachęcamy do tego i zapraszamy do Częstochowy.

Atmosphere of Częstochowa

Lanes with their longer and shorter history, characteristic architectural details, modern city urbanised space, with which famous and less known historical sights, municipal contrasts, and people filling municipal decorations co-exist or compete – all this creates the atmosphere of Częstochowa. The municipal everyday life and big events, popular and "magical" places, as well as forgotten places, maybe waiting to be discovered, form the specific atmosphere of the city worth preservation – the atmosphere of Częstochowa.

The easiest way to grasp and preserve moments and pictures from the life of the city is to photograph them. That's why the Częstochowa reality through the lenses has become the topic of one of the annual artistic events – the photographic competition "Atmosphere of Częstochowa" initiated by the City Office. Photographs selected from the first four editions of this competition can be seen on the pages of the second part of this publication.

Looking through this not too big selection, one can become convinced about how many faces the city has, the city associated in Poland and in the world mainly with a pilgrimage centre and Jasna Góra. Pilgrimages and pilgrims (especially those coming to the city on foot) are of course one of the characteristic and traditional elements of the Częstochowa local colour, just like the Jasna Góra tower is the characteristic element of the Częstochowa Landscape. Thus motifs

Lanes with their longer and shorter history, characteristic architectural details, modern city urbanised space, with which famous and less known historical sights, municipal contrasts, and people filling municipal decorations co-exist or compete – all this creates the atmosphere of Częstochowa. The municipal everyday life and big events, popular and "magical" places, as well as forgotten places, maybe waiting to be discovered, form the specific atmosphere of the city worth preservation – the atmosphere of Częstochowa.

The easiest way to grasp and preserve moments and pictures from the life of the city is to photograph them. That's why the Częstochowa reality through the lenses has become the topic of one of the annual artistic events – the photographic competition "Atmosphere of Częstochowa" initiated by the City Office. Photographs selected from the first four editions of this competition can be seen on the pages of the second part of this publication.

Looking through this not too big selection, one can become convinced about how many faces the city has, the city associated in Poland

and in the world mainly with a pilgrimage centre and Jasna Góra.

Pilgrimages and pilgrims (especially those coming to the city on foot)

are of course one of the characteristic and traditional elements of

the Częstochowa local colour, just like the Jasna Góra tower is the

characteristic element of the Częstochowa Landscape. Thus motifs

connected with Jasna Góra and pilgrimages appear in photographs,

which are the fruit of the competition "Atmosphere of Częstochowa".

Every day however, the city lives its own life, and all its manifesta-

tions, spheres and moments can become the topic of an interesting

photograph. Portraits of places – not only those neat and tidy,

orderly and revitalised; portraits of people – not necessarily young,

beautiful and rich – attest to the diversity of municipal atmosphe-

res and landscapes, the diversity of manifestations of everyday life

in a east-European city of 240,000 people in the early 21st century.

The variety of topics and the willingness to fathom the city's soul also

attest to the sensitivity of photographers, their desire to capture the mu-

nicipal reality here and now, in time and space, generally and in detail.

This confirms their interest in the city as an object of artistic quests.

We do hope that the "Atmosphere of Częstochowa" will be an inspi-

ration to a more complete understanding of Częstochowa through its

residents, and a better familiarisation with the city by all its guests.

We invite you to do this and to come to Częstochowa.

Lanes with their longer and shorter history, characteristic architectural details, modern city urbanised space, with which famous and less known historical sights, municipal contrasts, and people filling municipal decorations co-exist or compete – all this creates the atmosphere of Częstochowa. The municipal everyday life and big events, popular and "magical" places, as well as forgotten places, maybe waiting to be discovered, form the specific atmosphere of the city worth preservation – the atmosphere of Częstochowa.

The easiest way to grasp and preserve moments and pictures from the life of the city is to photograph them. That's why the Częstochowa reality through the lenses has become the topic of one of the annual artistic events – the photographic competition "Atmosphere of Częstochowa" initiated by the City Office. Photographs selected from the first four editions of this competition can be seen on the pages of the second part of this publication.

Looking through this not too big selection, one can become convinced about how many faces the city has, the city associated in Poland and in the world mainly with a pilgrimage centre and Jasna Góra. Pilgrimages and pilgrims (especially those coming to the city on foot) are of course one of the characteristic and traditional elements of the Częstochowa local colour, just like the Jasna Góra tower is the characteristic element of the Częstochowa Landscape. Thus motifs

connected with Jasna Góra and pilgrimages appear in photographs,

which are the fruit of the competition "Atmosphere of Częstochowa".

Every day however, the city lives its own life, and all its manifesta-

tions, spheres and moments can become the topic of an interesting

photograph. Portraits of places – not only those neat and tidy,

orderly and revitalised; portraits of people – not necessarily young,

beautiful and rich – attest to the diversity of municipal atmosphe-

res and landscapes, the diversity of manifestations of everyday life

in a east-European city of 240,000 people in the early 21st century.

The variety of topics and the willingness to fathom the city's soul also

attest to the sensitivity of photographers, their desire to capture the mu-

nicipal reality here and now, in time and space, generally and in detail.

This confirms their interest in the city as an object of artistic quests.

We do hope that the "Atmosphere of Częstochowa" will be an inspi-

ration to a more complete understanding of Częstochowa through its

residents, and a better familiarisation with the city by all its guests.

We invite you to do this and to come to Częstochowa.

TRADYCJA
TRADYCJA
TRADYCJA

(...) Tam na desce złożonej

Jest bo obraz święcony

Matki Boskiej cudownej,
Gdzie lud płacze wędrowny.

(...) Tam też cuda się dzieją,

Tam też modlą się księża

I na modłach siwieją. (...)

Cyprian Kamil Norwid, Częstochowskie wiersze

(...) Ulice, ulice

mają swoje życie

Swoje prawa ludziom wyznaczają (...)

T. Love, Ulice

w tym cieniu jest tyle słońca

że mogę całe oczy

zanurzyć w złotym bogactwie

w tym deszczu

jest tyle pogody

że mogę wysuszyć

mokre przygłę do policzków włosy

w tym dniu jest tyle przyszłości

że ręce toną po łokcie

więc rękoma pełnymi dnia

mówię – kocham

Halina Poświatowska, *** w tym cieniu jest tyle słońca

(...)

a niebo wieczoru
pochylone nisko

przykryje nas

ciepłą kołdrą mroku

Halina Poświatowska, *** więc się oprę

KULTURA
KULTURA
KULTURA

(...) Czy czujesz historie pachnące prochem

Tej starej armaty (...)

T.Love, IV LO

Jesteśmy z jednego miasta (...)

W tym miejscu pulsuje rasta (...)

Habakuk, Miasto

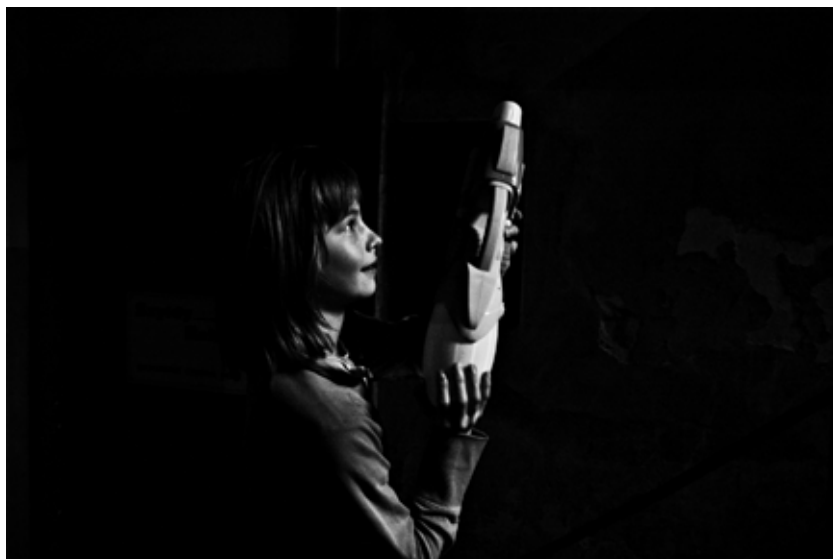

ŻYCIE
ŻYCIE
ŻYCIE

(...) Jestem stąd,
czuję to podwórko

I klimaty znam na pamięć (...)

T. Love, Motorniczy

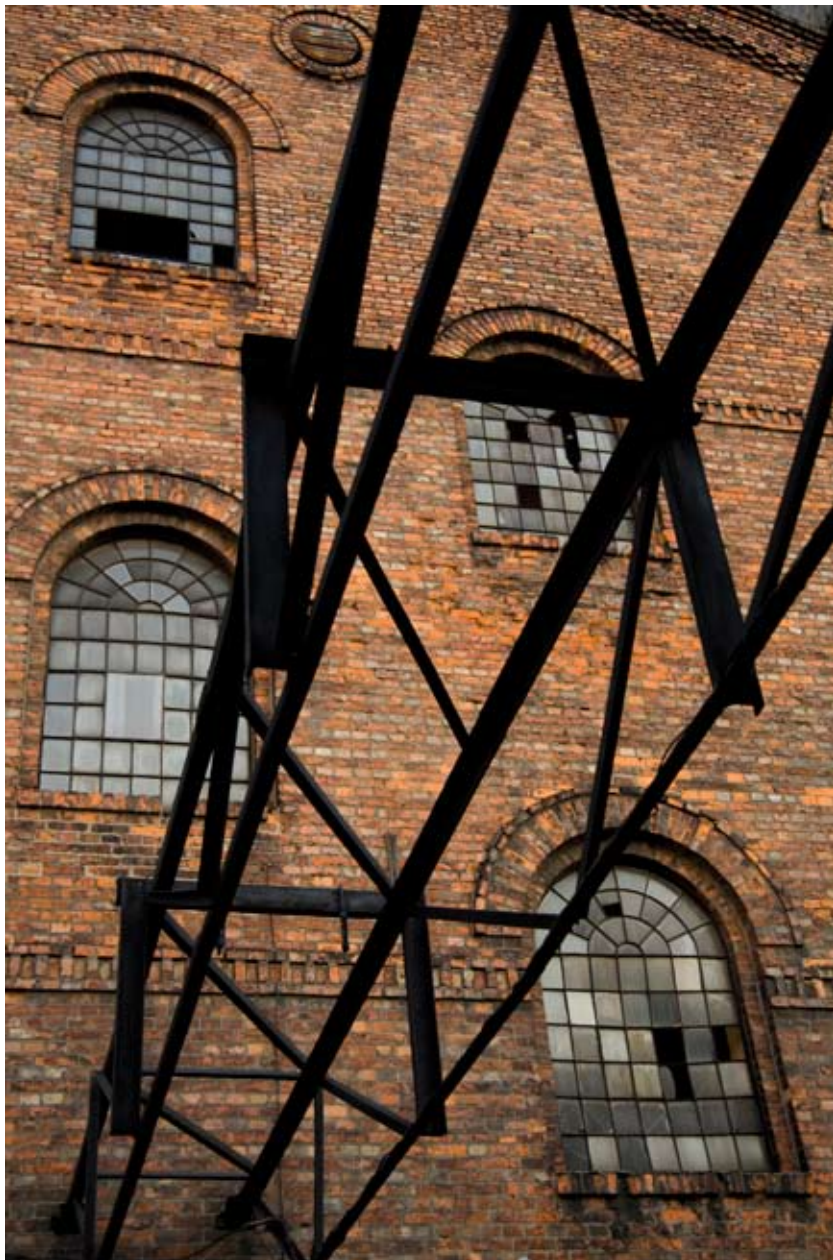

PO S
NIE

INDUSTRIAL
INDUSTRIAL
INDUSTRIAL

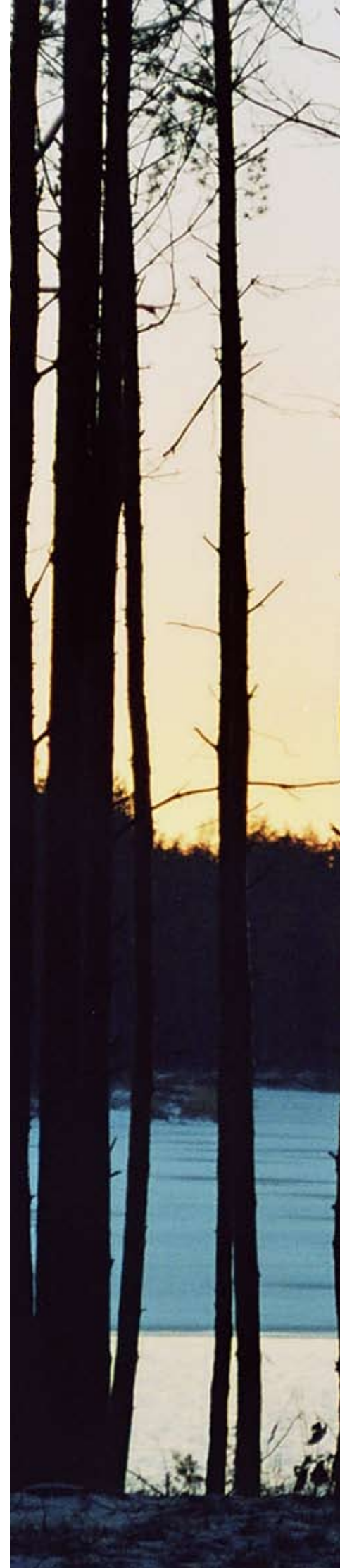

DWORZEC KOLEJOWY

OKOLICE

trzeba nam dużo prostych słów
jak

chleb

miłość

dobroć

aby ślepi w ciemności

nie zgubili

właściwej drogi (...)

Halina Poświatowska, *** trzeba nam dużo prostych słów

(...) jest tak biało

że niepodobna zginąć

Halina Poświatowska, Odkupiona

INDEKS ZDJĘĆ

- Str. 1 - Dariusz Ślusarski, „Miasto świętej wieży”
 Str. 5 - Zbigniew Burda, Panorama Częstochowy ze szczytu jasnogórskiego
 - Zbigniew Burda, Fontanna „Dziewczynka z gołębiami” w Alei Najświętszej Maryi Panny
 - Zbigniew Burda, Punkt widokowy w Ratuszu Miejskim
 - Adam Markowski, Podziemny korytarz w Muzeum Górniczego Rud Żelaza
 Str. 7 - Adam Markowski, Letni koncert na Placu Biegańskiego
 - Zbigniew Burda, Centrum miasta
 - Zbigniew Burda, Koncert Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Sakralnej „Gaude Mater”
 Str. 9 - Pole golfowe w Konopiskach
 - Tomasz Gębuś, Miłosna Skała we Mstowie
 - Tomasz Gębuś, Skała wielbłąd przy zamku Ogrodzieniec
 - Tomasz Gębuś, Zimowa szata zamku w Olsztynie
 Str. 13 - Katarzyna Ledwoń, „Jasna Góra”
 Str. 14 - Karol Mirowski, „Jasna Góra deszczową nocą”,
 - Wojciech Kwaśniak, „Oślnienie”,
 - Piotr Deska, „Jasna Góra o świcie”,
 - Karlikowska Monika, „Malowane światłem i cieniem”
 Str. 15 - Wojciech Kwaśniak, „Kolorowy ruch pielgrzymkowy”
 - Michał Radziejowski, „Pielgrzymka”
 Str. 16 - Szymon Halter, „Aleje”
 Str. 17 - Piotr Kras, Zabytkowe kamienice przy Starym Rynku
 - Magdalena Tasarz, „Nostalgia”
 - Michał Sadowski, „Stary browar”
 Str. 18 – 19 - Elżbieta Siwik, „Z deszczu wyżęte, moje miasto...”
 Str. 20 - Piotr Kras, „Sport na Placu Biegańskiego”
 Str. 21 - Marcin Stawiarz, „Gołębnie na Starym Rynku”
 - Wojciech Krakowian, „Przebłytek”
 Str. 22 – 23 - Jacek Wrześniak, „Zamglona Aleja Najświętszej Maryi Panny”
 Str. 25 - Joanna Kamińska, „Światła”
 Str. 26 - Sebastian Adamus, „Rasta klimaty”
 - Zbigniew Burda, „Był sobie jazz”
 - Zbigniew Burda, „Był sobie jazz”
 Str. 27 - Piotr Kras, „Wojska napoleońskie”
 - Michał Radziejowski, „Koszyk”
 Str. 28 – 29 - Jacek Kamiński, „Koncert Gaude Mater na Jasnej Górze”
 Str. 31 - Marcin Jędryka, „Zdjęcie z fontanną”
 Str. 32 - Sławomir Klimek, „Poobiednia sješta”
 - Piotr Deska, „Trzepak”
 - Kamil Pawlik, „Fontanna w parku jasnogórskim”
 Str. 33 - Patrycja Zubrzycka, „Iga, Bartek, Jaś – brama walk i stary trzepak”
 Str. 34 - Jarosław Respondek, z cyklu „Ławki”
 - Paweł Szczodry, „Szachy”
 Str. 35 - Jacek Kamiński, „Twarz miasta”
 Str. 36 – 37 - Piotr Drzastwa, „Bijemy rekord”
 Str. 39 - Elżbieta Siwik, „Węzeł”
 Str. 40 - Łukasz Czerwiński, „Wylewanie surówki w częstochowskiej hucie”
 - Kamila Kiedrzynek, „Zabudowania dawnego zakładu Elanex”
 Str. 41 - Marcin Stawiarz, „Dworzec PKP”
 Str. 43 - Marcin Socha, „Zalew w Ostrowach”
 Str. 44 - Marcin Stawiarz, „Okolice Częstochowy”
 Str. 45 - Tomasz Rykała, „Którędy do domu”

INDEX OF PHOTOS

- p. 1 - Dariusz Ślusarski, "City of the holy tower"
 p. 5 - Zbigniew Burda, Panorama of Częstochowa seen from the Jasna Góra peak
 - Zbigniew Burda, "A Girl with Pigeons" – fountain in the Holy Virgin Mary Avenue
 - Zbigniew Burda, Viewpoint at the Town Hall
 - Adam Markowski, Tunnel in the Museum of Iron Ore Mining
 p. 7 - Adam Markowski, Summer concert on Biegański Square
 - Zbigniew Burda, City centre
 - Zbigniew Burda, A concert of the International Festival of Sacred Music "Gaude Mater"
 p. 9 - Golf Course in Konopiska
 - Tomasz Gębuś, The Love Rock in Mstów
 - Tomasz Gębuś, The Cammel Rock at the Ogrodzieniec Castle
 - Tomasz Gębuś, Winter gown of the castle in Olsztyn
 p. 13 - Katarzyna Ledwoń, "Jasna Góra"
 p. 14 - Karol Mirowski, "Jasna Góra by a rainy night"
 - Wojciech Kwaśniak, "Dazzled"
 - Piotr Deska, "Jasna Góra at dawn"
 - Karlikowska Monika, "Painted with light and shade"
 p. 15 - Wojciech Kwaśniak, "Colourful pilgrimage motion"
 - Michał Radziejowski, "Pilgrimage"
 p. 16 - Szymon Halter, "Avenues"
 p. 17 - Piotr Kras, Historical houses at the Old Market Square
 - Magdalena Tasarz, "Nostalgia"
 - Michał Sadowski, "Old brewery"
 pp. 18 – 19 - Elżbieta Siwik, "My city, soaking wet..."
 p. 20 - Piotr Kras, "Sport on Biegański Square"
 p. 21 - Marcin Stawiarz, "Pigeons on the Old Market Square"
 - Wojciech Krakowian, "Glimmer"
 pp. 22 – 23 - Jacek Wrześniak, "Holy Virgin Mary Avenue in fog"
 p. 25 - Joanna Kamińska, "Lights"
 p. 26 - Sebastian Adamus, "Rasta climate"
 - Zbigniew Burda, "Jazz"
 - Zbigniew Burda, "Jazz"
 p. 27 - Piotr Kras, "Napoleonic armies"
 - Michał Radziejowski, "A basket"
 pp. 28 – 29 - Jacek Kamiński, "Gaude Mater concert at Jasna Góra"
 p. 31 - Marcin Jędryka, "Picture with a fountain"
 p. 32 - Sławomir Klimek, "Siesta"
 - Piotr Deska, "Beater"
 - Kamil Pawlik, "Fountain in the Jasna Góra Park"
 p. 33 - Patrycja Zubrzycka, „Iga, Bartek, Jaś – gate of fights and an old beater”
 p. 34 - Jarosław Respondek, "Benches" series
 - Paweł Szczodry, "Chess"
 p. 35 - Jacek Kamiński, "Face of the city"
 pp. 36 – 37 - Piotr Drzastwa, "Breaking the record"
 p. 39 - Elżbieta Siwik, "A knot"
 p. 40 - Łukasz Czerwiński, "Pouring of pig iron in Częstochowa steelworks"
 - Kamila Kiedrzynek, "Buildings of the former Elanex company"
 p. 41 - Marcin Stawiarz, "Railway station"
 p. 43 - Marcin Socha, "Reservoir in Ostrowy"
 p. 44 - Marcin Stawiarz, "Area nearby Częstochowa"
 p. 45 - Tomasz Rykała, "Which way home"

POLE GOLFOWE

www.rpgc.pl
ROSA PRIVATE GOLF CLUB

UL. ROLNICZA 1, 42-274 KONOPIKA

